

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar, vid
Klagshamnsskolan i Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Klagshamnsskolan avseende kvaliteten inom skolans främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?
2. I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Klagshamnsskolan, i Malmö kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Klagshamnsskolan den 11-12 oktober 2022. Besöket genomfördes av utredarna Joakim Norberg och Ana-Maria Koci Spång.

Bedömningen av skolans arbete görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp för det granskade området, vilka beskrivs i bilaga 1. I denna bilaga finns också beskrivet hur granskningen har genomförts. Bestämmelser som granskningen utgår ifrån återfinns i bilaga 2. För varje frågeställning bedöms om skolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna. Om en skola inte bedöms uppfylla samtliga kvalitetskriterier anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan.

Beslut:

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Skolinspektionen bedömer att Klagshamnsskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete för att främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Skolinspektionen bedömer att Klagshamnsskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Ett systematiskt främjande arbete bidrar till en trygg skolmiljö, såväl den fysiska som den på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Att synliggöra och diskutera normer i skolan och på nätet

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Klagshamnsskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende det arbete som ska främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Granskningen visar att det på Klagshamnsskolan bedrivs ett målinriktat främjande arbete och att elevernas tillvaro på nätet är en del av det främjande arbetet. Skolan skapar tillitsfulla relationer till eleverna och eleverna har möjlighet att påverka skolans trygghetsarbete. Det främjande arbetet för trygghet på nätet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningssätt bland personalen.

Eleverna görs delaktiga i detta arbete genom att de bidrar med kunskap om sin nätanvändning.

Skolan har ett medvetet arbete med att synliggöra normer, både i elevgruppen och i personalgruppen. Skolan arbetar med elevernas språkbruk och personalen på skolan arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras, såväl i den fysiska skolmiljön som på nätet.

Motivering

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Skolans främjande trygghetsarbete omfattar miljön på nätet och eleverna är delaktiga i arbetet

Under Skolinspektionens besök på Klagshamnsskolan beskriver såväl lärare, skolpersonal, elever som skolledningen i intervjuer hur de arbetar målinriktat för att skapa en trygg miljö, både på skolan och på nätet. Inför Skolinspektionens granskning har skolan skickat in en arbetsplan i vilket skolans arbete med nätet, sociala medier och värdegrund översiktligt beskrivs för respektive årskurs i mellanstadiet. Intervjuade lärare berättar att de inom kollegiet har kommit fram till att de inte ska ha särskilda, tillfälliga insatser utan att arbetet med nätet ska genomsyra årskurserna på olika sätt. De har därför tagit fram arbetsplanen och berättar att de i undervisningen använder sig av olika material och böcker för att prata med eleverna om deras tillvaro på nätet. Det är även ett sätt för lärare att få insyn i den miljö på nätet som eleverna vistas i. Skolans bibliotekarier har också haft en aktiv roll i detta arbete, och utöver att ta fram böcker och material om nätet har de tillsammans med kurator haft ett riktat arbete i klasserna kring "grooming".

Av intervjuerna med elever, skolpersonal och skolledning framgår att skolan har ett trygghets- och trivselsråd i vilket rektorn, kurator och elever ingår. Eleverna får ansöka om att få vara med i rådet för att få med dem som vill vara med och påverka. Allt skolan gör på organisationsnivå går enligt intervjuad personal också via trygghets- och trivselsrådet. Exempelvis har skolans fyra förhållningssätt (motsvarande trivselsregler) beslutats i detta råd och alla elever har varit delaktiga i framtagandet av dem. Skolledningen har betonat att alla på skolan ska arbeta med de fyra förhållningssätten och i intervjuer med skolledning och personal framhålls att skolans förhållningssätt, även om det inte framgår explicit, omfattar elevernas närvaro på nätet.

Vidare framgår av intervjuerna med skolledning, personal och elever att det främjande arbetet omfattar alla elever och att det inte begränsas till enstaka tillfällen. Skolans fyra förhållningssätt genomsyrar undervisningen, och mentorer och lärare implementerar dem så att de passar just deras undervisning och deras elever.

Att skapa tillitsfulla relationer med elever och deras vårdnadshavare prioriteras av skolans personal

I intervjuer med elever, skolpersonal och skolledning framkommer att tillitsfulla relationer med eleverna skapas genom olika skolövergripande aktiviteter som genomförs för att bland annat minska avståndet mellan elever i olika årskurser samt genom hög vuxennärvaro. Dessutom framhålls i samtliga intervjuer att personalen dagligen genom sitt bemötande av alla elever verkar för en god stämning i skolans miljöer. Språkbruket ska, enligt skolans förhållningssätt, vara trevligt. Detta bevakas och markeras av all skolans personal, enligt intervjuer med samtliga intervjugrupper. I intervjuer med lärare framhålls även vikten av att vara närvarande som vuxen för eleverna och ta tag i problem som uppstår. Någon lärare berättar att hen brukar berömma elever som kommer till den och berättar om saker som bekymrar, för att bekräfta att det var rätt gjort att gå till en vuxen.

Att bygga relationer med vårdnadshavarna är, enligt skolledningen, också en väldigt viktig del i skolans arbete med att skapa tillitsfulla relationer. Skolledningen betonar att tilliten byggs upp nedifrån, genom att vårdnadshavarna har förtroende för skolan och lärarna och därför pratar gott om skolan hemma med eleverna. Detta bidrar till att elever känner tillit för skolans personal. Skolledningen berättar även att de under ett föräldramöte diskuterade elevernas aktiviteter på nätet, och att skolan nu ser över om de kan organisera föreläsningar för vårdnadshavarna eftersom de inte alltid är uppdaterade kring vad som händer på nätet.

Skolans främjande arbete bygger på aktuell kunskap och gemensam samsyn

I intervjuer med skolans personal, elever och skolledning uppges att de vuxna på skolan får kunskap om elevernas nätanvändning genom att eleverna själva eller deras vårdnadshavare kommer och berättar och visar om det hänt något, exempelvis problem som uppstått i en klasschatt. Även under lektionstid får de insyn i elevernas nätanvändning genom övningar kopplade till värdegrund och genom det material lärare använder för att arbeta med nätet. Samtidigt framhåller lärare i intervju att de händer saker på nätet hela tiden och att det kan vara svårt att hålla sig uppdaterad.

I samtliga intervjuer betonas att risken för att bli utsatt på nätet är annorlunda än andra faror och att skolan behöver förmedla hur lätt det kan vara skriva elaka saker på nätet jämfört med att säga något elakt direkt till någon på skolan. Hur det ska förmedlas till eleverna på bästa sätt är något som, enligt intervjuade lärare, lärarkollegiet ofta diskuterar. Lärarna samarbetar också med kuratorn och bibliotekarien kring detta. Vidare säger lärare att det finns en tanke om att all personal ska ha en gemensam syn på hur de ska ta sig an svåra situationer och problem i skolan, varför personalen har pratat mycket om hur de ska förhålla sig till

eleverna. Skolans förhållningssätt är grunden för skolans trygghetsarbete och omfattar även att ett trevligt språkbruk uppmuntras.

Att synliggöra och diskutera normer i skolan och på nätet

Normer synliggörs genom skolans kartläggning av elevernas trivsel

Av granskningen framkommer att skolan genom framförallt enkäter fångar upp vilka normer som är rådande på skolan och att när normer bryts på skolan handlar det primärt om rasism och hbtq-frågor. I intervjuer med skolans lärare, personal och elever ges en bild av att Klagshamnsskolan är en skola där det inte finns tydliga normer kring frisyrier eller märken på kläder och att det generellt är en hög grad av acceptans mellan eleverna. Elevgruppen är inte homogen och skolan har en blandning av elever med olika socioekonomiska bakgrundsförhållanden. Skolpersonal beskriver att skolan har haft samarbete med pedagoger i Malmö utifrån att relationer ska integreras i utbildningen och att det då även ingick ett arbete för att synliggöra normer. När skolan föregående läsår hade elever som identifierade sig som binära hade personalen en diskussion om hur de på skolan ska prata om detta och hur de ska arbeta för att synliggöra normer för eleverna. Skolans bibliotekarier stöttar pedagogerna genom att uppmärksamma transgenderfrågor och lyfta hbtq-teman.

I intervjuer med skolledningen framhålls att arbetet med att ta fram skolans fyra förhållningssätt utgick från läroplanen Lgr 11, och det som står där om normer och värderingar. I det kollegiala arbetet med att implementera Lgr 22 diskuterades även vilka normer lärare själva signalerar och vilka förutfattade meningar lärare själva bär på.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller uppställda kvalitetskriterier inom området som berör det främjande arbetet. Något utvecklingsområde anges därför inte.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för att elever blir utsatta för kränkningar på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Klagshamnsskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet.

Klagshamnsskolan kartlägger systematiskt elevernas trygghet, och har innevarande läsår breddat kartläggningarna genom att i skolans egen trygghetsenkät även fånga upp elevernas upplevelse av kränkningar på nätet. Analyser av kartläggningarna synliggör olika gruppers behov av insatser för en tryggare miljö på nätet och eleverna involveras i det arbetet. Analyserna utgör även en grund för de insatser

skolan genomför både skolövergripande och målgruppsanpassat. Vårdnadshavarna erbjuds möjlighet att delta i arbetet, så att en gemensam förståelse kan skapas avseende kränkningar på nätet och ungas nätanvändande.

Motivering

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Skolans kartläggningar omfattar elevernas upplevelse av kränkningar på nätet och tas fram i samråd med eleverna

Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår att skolan regelbundet genomför kartläggningar av elevernas trygghet och trivsel. Kartläggningarna genomförs systematiskt genom återkommande enkäter, genom elevhälsosamtal, i arbetet i skolans trygghets- och trivselsråd i och i samband med utvecklingssamtal. Vidare sker delar av kartlägningsarbetet också i den dagliga kontakten mellan lärare och elever, samt under lektionstid genom övningar kopplade till värdegrund och genom det material lärare använder för att arbeta med nätet.

I intervjuer med skolläddning, personal och lärare uppges att skolans egen trygghetsenkät tidigare inte innefattat specifika frågor om nätet. I de analyser av kränkingsanmälningar som gjordes föregående läsår har dock skolans personal sett ett behov av att kartlägga även nätkränkningar. Trots att nätkränkningar sällan sker på skoltid knyter de enligt personalen både an till skolan och påverkar eleverna i skolan. Därför har det i innevarande läsårs enkät tillkommit frågor om kränkande behandling på nätet. I intervju med personal på skolan framhålls att skolans trygghetsenkät är förankrad hos eleverna innan den går till rektorn och fastställs. Även elever beskriver hur de fått vara med och påverka vilka frågor som ska vara med i enkäten och att de besvarar enkäten anonymt. Malmö kommuns skolenkät innehåller dock enligt intervjuad personal även sedan tidigare frågor som berör nätet.

Kartläggningarna analyseras och eleverna görs delaktiga i analysen

I intervjuer med skolläddning, personal och lärare framgår att de kartläggningar som genomförs, både systematiskt och i det dagliga arbetet, vägs samman och analyseras utifrån olika bakgrundsfaktorer. Resultaten redovisas på organisationsnivå, stadienivå och klassnivå. Skolans personal uppger att de har valt att ta bort könsvariabeln i enkäten, då eleverna inte vill kategoriseras utifrån kön. Skolläddningen beskriver att de i sitt kvalitetsarbete använder sig av så kallade undersökande åtaganden, där man försöker besvara frågan "vad beror detta på?" och att eleverna involveras i detta arbete. Likaså pratar lärare med eleverna om de svar de ser i de enkäter som eleverna besvarar.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Skolan genomför insatser utifrån de analyser som görs av kartläggningarna och vårdnadshavare involveras i skolans förebyggande arbete

Rektorn och skolans personal uppger i intervjuer att det utifrån identifierade behov genomförs insatser både på grupp- och individnivå. Bland annat har skolan identifierat ett behov av att arbeta med insatser med språkbruk och kränkningar i en av årskurserna i mellanstadiet. I skolans plan mot kränkande behandling för år 2022 är en av åtgärderna att skolans personal ska få bättre kunskap om ungas liv på nätet och hur man kan förebygga "grooming" och riskbeteenden på nätet. Kuratorer, speciallärare/specialpedagog, bibliotekarie och skolsköterskor har därför gått en kurs i Malmö kommuns regi för att kunna bistå i klasser när dessa frågor behandlas.

Skolans personal och skolläring betonar även vikten av att involvera elevernas vårdnadshavare i det främjande och det förebyggande arbetet, så att vårdnadshavarna ställer frågor om sina barns nätanvändning och att de kontakter skolan vid behov. Skolan informerar också elevernas vårdnadshavare att elevhälsans personal finns tillgänglig för stöd. Enligt skolläringen ser skolan nu över möjligheten att ordna en utbildningsinsats för vårdnadshavare som även kommer att erbjudas elever och skolans personal, så att alla har samma kunskapsgrund att utgå ifrån.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller uppställda kvalitetskriterier som berör det förebyggande arbetet. Något utvecklingsområde anges därför inte.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Elisabeth Hejman

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även Ana-Maria Koci Spång (föredragande), utredare Joakim Norberg och utredare Elina Ekberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Granskningens genomförande

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Gruppintervjuer med elever i årskurs 4, 5 och 6
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med annan personal på skolan (exempelvis skolbibliotekarie, elevhälsa, trygghetsteam, fritidspersonal)
- En intervju med rektor
- Studier av dokument som begärts in från skolan

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Kvalitetskriterier

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån aktuell forskning på området, skollag, läroplan och Skolverkets stödmaterial *Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*.

Inom respektive område granskas följande:

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande

arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Bilaga 2: Aktuella bestämmelser

Skolans främjande arbete

Enligt skollagen ska utbildningen i skolan förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.¹ Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.² Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.³ Med kränkande behandling avses ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567), kränker en elevs värdighet.⁴

I läroplanen anges att ingen i skolan ska utsättas för kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, till exempel rasism och sexism, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.⁵

Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁶ Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten.⁷

Alla som arbetar i skolan ska i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, samt uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.⁸ Alla elever ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.⁹

Skolans mål är att varje elev tar ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö, samt visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan. Alla som arbetar i

¹ 1 kap. 4 § skollagen (SFS 2010:800).

² 1 kap. 5 § skollagen.

³ 6 kap. 6 § skollagen.

⁴ 6 kap. 3 § skollagen.

⁵ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), avsnitt 1 Förståelse och medmännisklighet.

⁶ Lgr22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

⁷ Lgr22, avsnitt 1 God miljö för utveckling och lärande.

⁸ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

⁹ Lgr22, avsnitt 1 Skolans uppdrag.

skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.¹⁰

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹¹

Skolans förebyggande arbete

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling i utbildningen.¹² I läroplanen anges att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling.¹³ Ett aktivt förebyggande arbete är av största vikt för att motverka kränkningar, oavsett om de sker digitalt eller inte.¹⁴ Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.¹⁵ Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för.¹⁶ Alla som arbetar i skolan ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.¹⁷

Rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet och särskilt verka för att utbildningen utvecklas.¹⁸ Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.¹⁹ Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs och att eleverna och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.²⁰

¹⁰ Lgr22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

¹¹ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

¹² 6 kap. 7 § skollagen.

¹³ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

¹⁴ Proposition 2021/22:160. *Skolans arbete med trygghet och studiero*, s. 96.

¹⁵ 6 kap. 8 § skollagen.

¹⁶ 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

¹⁷ Lgr22, avsnitt 2.4 Skola och hem.

¹⁸ 2 kap. 9 § skollagen.

¹⁹ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

²⁰ 4 kap. 4 § skollagen.

Skolinspektionen